

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3228/2020. (VI. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.985/2018/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Grád András ügyvéd) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó – az Abtv. 27. § alapján – a Kúria Pfv.IV.20.985/2018/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [3] 1.1. A perbeli tényállás szerint az indítványozó és lánya (perbeli III. rendű alperes) közös tulajdonában volt egy budapesti ingatlan. A III. rendű alperes elővásárlási jogról lemondó nyilatkozatában hozzájárult, hogy az indítványozó tulajdonrészét az indítványozó ügyvezetése alatt álló, II. rendű alperes gazdasági társaságnak eladja. Az indítványozó és a II. rendű alperes adásvételi szerződést kötött 2014 decemberében, és rögzítették a III. rendű alperes elővásárlási jogról lemondó nyilatkozatát és azt, hogy a tulajdonátruházás feltétele a tulajdonostárs felperesek hasonló nyilatkozata. Az indítványozó tájékoztatta a felpereseket az adásvételi szerződés lényeges feltételeiről, akik az arra engedett határidőben a szerződésre elfogadó jognyilatkozatot tettek, a III. rendű alperes pedig a vele közölt ajánlattól eltérő tartalommal létrejött adásvételi szerződésre hivatkozással a korábbi lemondó nyilatkozatát visszavonta, és az elővásárlási jog gyakorlásáról nyilatkozott 2015 februárjában. Az indítványozó és a II. rendű alperes az adásvételi szerződés felbontásáról kötött megállapodásban 2015 márciusában rögzítették, hogy a tulajdonostársak gyakorolták elővásárlási jogukat, az eladó indítványozó élve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:83. § (3) bekezdése szerinti jogával közülik a III. rendű alperest választotta, így az adásvétel közöttük jött létre.
- [4] A felperesek kereseti kérelmükben annak megállapítását kérték, hogy az indítványozó és a II. rendű alperes közötti adásvételi szerződés velük szemben hatálytalan, illetve a szerződés a felperesek és az indítványozó között létrejött, a III. rendű alperest bejegyzett joga törlésének tűrésére kérték kötelezni.
- [5] Az elsőfokon eljáró bíróság megállapította, hogy az indítványozó és a II. rendű alperes közötti, 2014. decemberi adásvételi szerződés a felperesekkel szemben hatálytalan, és a szerződés az indítványozó és a felperesek között jött létre. Megállapította a bíróság, hogy az indítványozónak a II. rendű alperestől kapott egyetlen, 2014 decemberében kötött adásvételi szerződés lényeges tartalmának megfelelő ajánlatot kellett a tulajdonostárs felperesekkel közölnie. A bíróság ugyancsak megállapította, hogy a III. rendű alperes elővásárlási jogáról érvényesen lemondott, e nyilatkozata hatályosult, jognyilatkozatához kötve volt, azt új vételi ajánlat hiányában vissza nem vonhatta. Az indítványozó számára ajánlati kötöttséget eredményezett a 2014. decemberi adásvételi szerződés lényeges tartalmának közlése, a felperesek elfogadó nyilatkozatával az adásvételi szerződés velük jött létre.
- [6] Az indítványozó és más alperesek fellebbezése alapján a másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította. A bíróság szerint a II. rendű alperes és a felperesek sem szereztek tulajdont, az indítványozó és a III. rendű alperes szerződése új kötelelem. A jogerős ítélet szerint nem volt jogszabályi akadálya annak, hogy a III. rendű alperes visszavonja a címzett indítványozó hozzájárulásával az elővásárlási jogról lemondó nyilatkozatát, így újabb nyilatkozatot tehetett.
- [7] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben hivatkoztak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény egyes rendelkezéseinek sérelmére, valamint a Ptk. egyes rendelkezéseinek téves tartalommal való hivatkozására. A Kúria ítélete szerint a felperesek felülvizsgálati kérelme alapos, és a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletével értett

egyed. A Kúria kiemelte, hogy a felperesek és a III. rendű alperes a 2014 decemberében kötött adásvételi szerződésre tettek elfogadó nyilatkozatot, e szerződésben történt személyi alanycsere: a II. rendű alperes helyébe az elővásárlási jogát gyakorló III. rendű alperes lépett. Megállapítható, hogy az indítványozó és a III. rendű alperes nem kötött új szerződést. A felperesek az elővásárlási joguk megsértésével kötött szerződés hatálytalanságából eredő igényeiket alappal érvényesíthették.

- [8] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria ítélete ellentétes az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével és a XV. cikk (1)–(2) bekezdéseivel.
- [9] Az indítványozó szerint az ügyében eljáró bíróságok kiterjesztően értelmezték a Ptk. elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezéseit, amellyel alaptörvény-ellenes módon korlátozták a tulajdonhoz, illetve a tulajdonról való rendelkezéshez fűződő jogát, valamint jogellenesen zárták ki az indítványozó lányát, a III. rendű alperest a tulajdonszerzési jogosultak köréből. Az eljáró bíróságok az elővásárlásra jogosultak között indokolatlanul és észszerűtlenül tettek különbséget. A hátrányos megkülönböztetés következtében mind az indítványozó, mind a III. rendű alperes tulajdonhoz való joga, illetve a tulajdonról való szabad rendelkezés joga sérült, annak korlátozására az Alaptörvényt sértő módon került sor. A Kúria döntésével olyan helyzetet teremtett, amely az indítványozó akaratával ellentétes.
- [10] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [11] Az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, mivel az indítványozó a támadott bírósági döntést, a Kúria Pfv.VI.20.985/2018/9. számú ítéletét 2019. május 22-én vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2019. július 22-én nyújtotta be.
- [12] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában egyebekben megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [I. cikk (3) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése és a XV. cikk (1)–(2) bekezdései], a támadott bírói döntést, a Kúria Pfv.VI.20.985/2018/9. számú ítéletét, továbbá az alaptörvény-ellenességre vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [13] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény I. cikkére vonatkozó gyakorlata értelmében „az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései az állam kötelezettségeit határozzák meg az alapjogok védelme és biztosítása érdekében, így közvetlenül ezen rendelkezések vonatkozásában sincs helye alkotmányjogi panaszoknak” {3231/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [8]; 3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [32]}. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével összefüggésben nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek tekintettel arra, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése nem minősül az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának. Az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b*) pontján alapuló feltételnek, így az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának nincs helye.
- [14] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [15] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének és a XV. cikk (1)–(2) bekezdéseinek indítványban írt vélt sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság hangsúlyozza azt a következetes gyakorlatát, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panaszban

az indítványozó egyet nem értését fejezik ki az eljáró bíróságok jogértelmezésével kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján sem a tulajdonhoz való jog, sem a hátrányos megkülönböztetés tilalma megsértésének kételye nem merül fel.

- [16] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XIII. cikk (1) bekezdésének és a XV. cikk (1)–(2) bekezdéseinek állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek.
- [17] Fentiekre figyelemmel az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [18] A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1462/2019.

